

Про органи і установи юстиції в Україні

Правові засади

Постанова Кабінету Міністрів України від 02 липня 2014 року № 228 «Про затвердження Положення про Міністерство юстиції України»

Наказ Міністерства юстиції України від 23 червня 2011 року № 1707/5 «Про затвердження положень про територіальні органи Міністерства юстиції України»

«Положення про Головні управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, в областях, містах Києві та Севастополі»

«Положення про районні, районні у містах, міські (міст обласного значення), міськрайонні, міжрайонні управління юстиції»

Історія органів юстиції

Історія органів української юстиції пов'язана з історією зародження української державності. Біля її витоків стояла Українська Центральна Рада. Наприкінці червня 1917 року у першому національному уряді — Генеральному Секретаріаті — було створено Генеральне секретарство судових справ (юстиції) на чолі з В. Садовським.

15 липня 1918 р. Міністерство судових справ перейменовано на Міністерство юстиції. Під його керівництвом діяли 3 судові палати, 19 окружних судів і 112 міських та повітових з'їздів мирових суддів.

У 1936 році органи юстиції та прокуратури розділилися. Наркомами юстиції працювали Ф. Радченко (1936—1937 рр.) і М. Бабченко (1938—1947 рр.).

У 1946 році Народний комісаріат юстиції УРСР реорганізовано у Міністерство юстиції УРСР. Міністрами юстиції працювали Д. Панасюк, Ф. Глух, К. Згурська (1947—1970 рр.).

У 1963 році Мін'юст було ліквідовано, а його функції покладено на юридичну комісію при Раді Міністрів Української РСР та Верховний Суд УРСР, а на місцях — на обласні суди.

У 1970 році діяльність Міністерства юстиції поновлено. Вона регламентувалася відповідним Положенням, затвердженим постановою Ради Міністрів УРСР від 4 вересня 1972 р. Протягом 1970—1990 рр. Міністерство юстиції УРСР очолював В. Зайчук.

Підсумовуючи історичний експурс радянського періоду діяльності Міністерства юстиції, треба акцентувати увагу на тому, що, як і інші республіканські міністерства, воно не було самостійним у здійсненні державного управління. Його роль зводилася переважно до функції передавальної ланки у багатоступеневій союзно-республіканській системі державного управління колишнього СРСР.

Про Міністерство юстиції України

Міністерство юстиції України (Мін'юст) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України.

Мін'юст є головним органом у системі *центральных органів виконавчої влади*, що забезпечує формування та реалізує державну правову політику, державну політику з питань банкрутства та використання електронного цифрового підпису, у сфері нотаріату, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері архівної справи і діловодства та створення і функціонування державної системи страхового фонду документації, у сфері виконання кримінальних покарань, у сфері захисту персональних даних, у сфері організації примусового виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб), з питань державної реєстрації актів цивільного стану, з питань державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, з питань державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, з питань державної реєстрації договорів комерційної концесії (субконцесії), з питань реєстрації (легалізації) об'єднань громадян, громадських спілок, інших громадських формувань, статутів фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, якщо їх реєстрація передбачена законами, статуту територіальної громади м. Києва, державної реєстрації друкованих засобів масової інформації та інформаційних агентств як суб'єктів інформаційної діяльності.

Структурні підрозділи центрального апарату МЮУ

Структурні підрозділи Міністерства

- [Прес-служба Міністерства](#)
- [Департамент взаємодії з органами влади](#)
- [Департамент конституційного, адміністративного та соціального законодавства](#)
- [Департамент цивільного, фінансового законодавства та законодавства з питань земельних відносин](#)
- [Департамент судової роботи та експертного забезпечення правосуддя](#)
- [Управління представництва інтересів держави в міжнародних та іноземних судах](#)
- [Департамент реєстрації та систематизації нормативних актів, правоосвітньої діяльності](#)
- [Департамент антикорупційної політики](#)
- [Департамент юстиції та безпеки](#)
- [Департамент з питань люстрації](#)
- [Департамент міжнародного права, повернення активів та відшкодування втрат, завданих тимчасовою окупацією АР Крим](#)
- [Департамент з питань імплементації Угоди про асоціацію з ЄС, правової експертизи міжнародних договорів та міжнародного співробітництва](#)
- [Департамент нотаріату та фінансового моніторингу](#)
- [Секретаріат Урядового уповноваженого у справах Європейського суду з прав людини \(на правах департаменту\)](#)
- [Департамент з питань банкрутства](#)
- [Управління функціонування центрального засвідчувального органу](#)
- [Департамент кадрової роботи та державної служби](#)
- [Департамент організаційного та ресурсного забезпечення](#)
- [Департамент планово-фінансової діяльності, бухгалтерського обліку та звітності](#)
- [Управління внутрішнього аудиту](#)
- [Відділ режимно-секретної та мобілізаційної роботи](#)

Територіальні органи

- Головні управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, в областях, містах Києві та Севастополі
- Районні, районні у містах, міські (міст обласного значення), міськрайонні, міжрайонні управління юстиції
- Управління та відділи Державної виконавчої служби
- Реєстраційні служби
- Відділи державної реєстрації актів цивільного стану реєстраційних служб

Органи, що координуються через Міністра юстиції

- Державна архівна служба України
- Державна виконавча служба України
- Державна пенітенціарна служба України
- Державна реєстраційна служба України
- Державна служба України з питань захисту персональних даних

Про державну виконавчу службу

Державна виконавча служба входить до системи органів Міністерства юстиції України і здійснює виконання рішень судів, третейських судів та інших органів, а також посадових осіб відповідно до законів України.

Завданням державної виконавчої служби є своєчасне, повне і неупереджене примусове виконання рішень, передбачених законом.

Органами державної виконавчої служби є: Департамент державної виконавчої служби Міністерства юстиції України, до складу якого входить відділ примусового виконання рішень; управління державної виконавчої служби Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, головних управлінь юстиції в областях, містах Києві та Севастополі, до складу яких входять відділи примусового виконання рішень; районні, районні у містах, міські (міст обласного значення), міськрайонні відділи державної виконавчої служби відповідних управлінь юстиції.

Виконання рішень, перелік яких встановлено законом, покладається на *державних виконавців*.

Державна реєстраційна служба України

Згідно до Положення про Державну реєстраційну службу України, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 219 Державна реєстраційна служба України (Укрдержреєстр) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра юстиції, який реалізує державну політику з питань державної реєстрації актів цивільного стану, речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, договорів комерційної концесії (субконцесії), реєстрації (легалізації) об'єднань громадян, громадських спілок, інших громадських формувань, статутів фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, якщо їх реєстрація передбачена законами, статуту територіальної громади м. Києва, державної реєстрації друкованих засобів масової інформації та інформаційних агентств як суб'єктів інформаційної діяльності.

Основними завданнями Укрдержреєстру є:

- 1) реалізація державної політики з питань державної реєстрації актів цивільного стану, речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, договорів комерційної концесії (субконцесії), реєстрації (легалізації) об'єднань громадян, громадських спілок, інших громадських формувань, статутів фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, якщо їх реєстрація передбачена законами, статуту територіальної громади м. Києва, державної реєстрації друкованих засобів масової інформації та інформаційних агентств як суб'єктів інформаційної діяльності;
- 2) внесення на розгляд Міністра юстиції пропозицій щодо забезпечення формування державної політики у зазначених сферах.

Державна пенітенціарна служба України

Державна пенітенціарна служба України (ДПтС) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра юстиції і який реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань.

ДПтС у своїй діяльності керується [Конституцією](#) та законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства.

Основними завданнями ДПтС є:

- 1) реалізація державної політики у сфері виконання кримінальних покарань;
- 2) внесення пропозицій щодо забезпечення формування державної політики у сфері виконання кримінальних покарань;
- 3) забезпечення формування системи наглядових, соціальних, виховних та профілактичних заходів, які застосовуються до засуджених та осіб, узятих під варту;
- 4) контроль за дотриманням прав людини і громадянина, вимог законодавства щодо виконання і відбування кримінальних покарань, реалізацією законних прав та інтересів засуджених та осіб, узятих під варту.

Відділи державної реєстрації актів цивільного стану реєстраційних служб

Відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану» державна реєстрація актів цивільного стану у встановлених законом випадках є обов'язковою.

Відомості про народження фізичної особи та її походження, усиновлення, позбавлення та поновлення батьківських прав, шлюб, розірвання шлюбу, зміну імені, смерть підлягають обов'язковому внесенню до Державного реєстру актів цивільного стану громадян та Єдиного державного демографічного реєстру в обсязі, визначеному Законом України "Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус".

Державна реєстрація актів цивільного стану проводиться з метою забезпечення реалізації прав фізичної особи та офіційного визнання і підтвердження державою фактів народження фізичної особи та її походження, шлюбу, розірвання шлюбу, зміни імені, смерті.

Нотаріат і юстиція

Нотаріат в Україні - це система органів і посадових осіб, на які покладено обов'язок посвідчувати права, а також факти, що мають юридичне значення, та вчиняти інші нотаріальні дії, передбачені цим Законом з метою надання їм юридичної вірогідності. Вчинення нотаріальних дій в Україні покладається на нотаріальних архіваріїв, державних нотаріальних архівів (приватні нотаріуси).

Контроль за організацією та дотримання ними порядку здійснюються Міністерством України в Автономній Республіці Крим, Севастополі.

Державні нотаріальні контори в містах Штати державних нотаріальних контор юстиції України в Автономній Республіці Крим, Києві та Севастополі мають штатну чисельність і фонд заробітної плати.

Діяльність нотаріусів, державного діловодства Міністерства юстиції в областях, містах Києві та Севастополі.

Діяльність нотаріусів, державного діловодства Міністерства юстиції України. Діяльність Міністерства юстиції в областях, містах Києві та Севастополі штатної чисельності і фонду заробітної плати.

Державна нотаріальна контора є юридичною особою, яка створюється та реєструється у встановленому законом порядку. Очолює державну нотаріальну контору завідуючий, який призначається із числа осіб, які мають свідоцтво про право на зайняття нотаріальною діяльністю. Призначення на посаду державного нотаріуса і завідуючого державною нотаріальною конторою та звільнення з посади провадиться Головним управлінням юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, головними управліннями юстиції в областях, містах Києві та Севастополі.